

Kommunstyrelsen

§ 482

Dnr KS 2020-00215 1.2.3.3

Svar på revisionsrapport - Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner svaret och översänder det till Stadsrevisionen.

Grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska senast 31 mars 2021 redovisa till Kommunstyrelsen hur de har arbetat med att förbättra samverkan med de fristående skolorna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads samverkan med externa aktörer kring barn och unga. Granskningen visar att Borås Stads arbete på operativ nivå till stor del är ändamålsenligt. Samtidigt visar granskningen att Borås Stads arbete på nämndövergripande nivå kan utvecklas så att förutsättningarna för samverkan med externa parter förbättras.

Granskningen säger att det kan finnas en möjlighet med en översyn av fördelningen av förvaltningarnas uppdrag och mandat inom Borås Stad för att minska organisatoriska mellanrum.

Beslutsunderlag

1. Skrivelsen – Revisionsrapport – Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga
2. Revisionsrapport – Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga (10)
3. Förskolenämndens svar på revisionsrapport (40)
4. Individ- och familjeomsorgsnämndens svar på revisionsrapport (50)
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens svar på revisionsrapport (60)
6. Grundskolenämndens svar på revisionsrapport (70)

Svar på revisionsrapport - Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner svaret och översänder det till Stadsrevisionen.

Grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska senast 31 mars 2021 redovisa till Kommunstyrelsen hur de har arbetat med att förbättra samverkan med de fristående skolorna.

Ärendet i sin helhet

Stadsrevisionen har granskat Borås Stads samverkan med externa aktörer kring barn och unga. Granskningen visar att Borås Stads arbete på operativ nivå till stor del är ändamålsenligt. Samtidigt visar granskningen att Borås Stads arbete på nämndövergripande nivå kan utvecklas så att förutsättningarna för samverkan med externa parter förbättras.

Granskningen säger att det kan finnas en möjlighet med en översyn av fördelningen av förvaltningarnas uppdrag och mandat inom Borås Stad för att minska organisatoriska mellanrum.

Organisation för samverkan med externa parter

I ”Handlingsplanen Socialt hållbart Borås – vi tar gemensamt ansvar för barn och unga” är utgångspunkten att arbetet sker tvärsektoriellt, över nämnd-, förvaltnings- och professionsgränser, i syfte att med gemensamt arbete och gemensamma insatser minska skillnaderna i levnadsvillkor i staden.

Den bygger på insikten att ingen enskild aktör kan lösa komplexa och komplicerade problem på egen hand och att det sällan finns några enkla lösningar.

Handlingsplanen förutsätter en tvärsektoriell gemensam problem- och målbild som bas tillsammans med gemensamma strukturer och organisation för ledning, styrning, uppföljning och utvärdering. I Handlingsplanen förutsätts vidare att aktiviteter och åtgärder som kan minska skillnader i livsvillkor har sin utgångspunkt i kunskap- och evidensbaserade metoder. Fokus är långsiktighet och att arbetet ska bidra till att stärka respektive huvudmans grunduppdrag.

Samverkan är en viktig del i arbetet med ”Socialt hållbart Borås”. Med avstamp i målområdet ”Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor” som beskrivs i målbilden lyfter man fram ett flertal aktiviteter för att möjliggöra eller underlätta

tvärsektoriell samverkan. Aktiviteterna för samverkan berör de flesta förvaltningar men även externa aktörer. Målbilden har ett tydligt fokus på främjande och förebyggande arbete genom samverkan. De utpekade insatserna som utgår från samverkan (med externa parter) är genom det familjecentrerade arbetssättet för barn och ungas rätt till goda och likvärdiga livsvillkor, samt det kommande utvecklingsprojektet, skolan som gemensam arena för samverkan kring barns rätt till goda och likvärdiga uppväxtvillkor.

I dokumentet listas också de styrdokument som har koppling till området, utöver statlig styrning, verksamheternas grunduppdrag och visionen Borås 2025 där social hållbarhet är en av de tre hållbarhetsdimensionerna.

Inom målbilden ”Socialt hållbart Borås” och de pågående samverkansaktiviteterna finns en tydlig definition på vad syftet med samverkan är och vad det ska leda till, dvs vad som ska uppnås med samverkan. Likaså beskriver målbilden hur tvärsektoriell samverkan kan stärka och komplettera kärnuppdraget utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv. Det finns ett tydligt fokus på främjande och förebyggande samverkansarbete och kan utgöra en god grund för att vidare kunna stärka och utveckla samverkan som rör det främjande arbetet.

I första skedet behöver man definiera och ha samsyn kring vad det innebär att arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande. ”Barn i riskzon” och ”barn som far illa” syftar till ett åtgärdande arbete som har till uppgift att ta hand om ett problem som redan uppstått. Däremot är det svårt att få en uppfattning om samverkan där främjande arbete har fokus.

I andra skedet handlar det om att definiera vad samverkan ska leda till beroende på om det är fokus på främjande eller åtgärdande insatser. I detta skede behöver samordning och ansvarsfördelning förtydligas.

I tredje skedet handlar det om att utveckla kontinuerliga uppföljningar, utvärderingar och återrapporteringar rörande resultat och effekter av arbetet med eventuella åtgärder som följd.

Utöver den samverkan som sker inom ”Socialt hållbart Borås” beslutade Kommunfullmäktige i och med att Borås Stad gick ifrån stadsdelar till facknämnder 2017 om fem samarbetsuppdrag. Bakgrunden till detta var att det fanns farhågor kring att facknämnderna skulle skapa sämre förutsättningar för samverkan och samarbete.

Samarbetsuppdraget syftar till att stärka helhetssynen och att få nämnder och styrelser att tydligare se sin del i helheten. Samverkan och samarbete ska bidra till ökad måluppfyllelse med utgångspunkt i vad som är ”det bästa” för kommuninvånaren.

Samarbetsuppdraget innebär att nämnden har:

- befogenhet att sammankalla berörda nämnder,
- ansvar för att samarbetsuppdraget kommer igång,

- i uppgift att skapa förutsättningar, arbetsformer och legitimitet för samarbete,
- i uppgift att formulera mål för uppdraget,
- i uppgift att mäta, utvärdera och redovisa resultatet.

I samband med detta fick Individ-och familjeomsorgsnämnden ett särskilt samarbetsuppdrag avseende barn och unga.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen anser att det utifrån reglementet och uppsiktsplikten självklart finns ett ansvar för samordning men det ska inte tolkas så att det innebär ett operativt ansvar. Kommunstyrelsen är inte en ”verksamhetsnämnd” för dessa frågor, och ansvaret för processer, arbetssätt, rutiner och avtal tillhör respektive nämnd utifrån sitt uppdrag. Tvärtom behöver grunduppdragen bli ännu tydligare för att utifrån detta identifiera den samverkan och det samarbete som, utifrån behoven, gör mest nytta och tillför mest värde. I detta ligger också att samordna verksamheterna så att det gynnar helheten. Kommunstyrelsen kan inte och får inte samordna samverkan in på individnivå.

Kommunstyrelsen delar uppfattningen om vikten av Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga och granskningen visar att det inte finns en strategi för hur de fristående skolorna ska inkluderas i kommunernas arbete för att ge alla kommunens barn likvärdiga förutsättningar att genomföra sin skolgång. Det finns inte heller några specifika riktlinjer kring hur respektive nämnd ska tillse att relevanta externa aktörer bjuds in till samverkan kring barn och unga. Intervjuade från fristående skolor pekar också på att de sällan vet vem i kommunen de ska kontakta i olika ärenden.

Kommunstyrelsen vill därför att Grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska redovisa till Kommunstyrelsen hur de har arbetat med att förbättra samverkan med de fristående skolorna senast den 31 mars 2021.

Beslutsunderlag

1. Skrivelsen – Revisionsrapport – Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga
2. Revisionsrapport – Borås Stads samverkan med externa parter kring barn och unga (10)
3. Förskolenämndens svar på revisionsrapport (40)
4. Individ- och familjeomsorgsnämndens svar på revisionsrapport (50)
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens svar på revisionsrapport (60)
6. Grundskolenämndens svar på revisionsrapport (70)

Beslutet expedieras till

1. Stadsrevisionen
2. Grundskolenämnden
3. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Anna Svalander
Kommunalråd

Svante Stomberg
Stadsdirektör